

INTERNATIONAAL CONGRES AMATEURFILMERS IN NEDERLAND

Wist u dat dit de tweede keer was, dat dit grote congres in Nederland plaatsvond? Het eerste is gehouden in 1932. Daaraan zijn onafscheidelijk verbonden de namen van Mannus Franken, J. C. Mol, Leo R. Krijn en D. Knegt. Het kwam zo: in het jaar 1931 was in Amsterdam opgericht de Nederlandse Smalfilm Liga. De eigenlijke gangmaker daarvan was Mannus Franken, de bekende filmer, lid van de Amsterdamse Film Liga. Die Liga was echter een vereniging van kijkers naar betere bioscoopfilms. Mannus Franken wilde de amateurfilmers zélf aan het werk zetten met experimentele films. Wat hij gedacht had is het niet geworden. Zijn Smalfilm Liga is wel geworden wat toen nodig was, een vereniging van mensen, die voor hun plezier filmden. In het jaar 1931 hadden twee Nederlandse films van Kannegieter en Van den Enden uit Hilversum en van A. Carré uit Rotterdam, eerste prijzen gehaald op het allereerste concours, dat in Brussel werd gehouden. Daarop moest de jonge Nederlandse Smalfilm Liga zonder een cent in kas een internationaal concours gaan organiseren! Het pleit voor het jeugdig enthousiasme van de bestuursleden, dat zij alle kosten voor eigen rekening hebben genomen!

Alleen de Philips Lichtzalen kregen zij gratis om er de bekroonde films te vertonen en in de studio van Multifilm werden de juryvergaderingen gehouden! Zo begon dat. Kort tevoren was in Nederland opgericht het amateurtijdschrift 'Het Veerwerk' onder leiding van Dick Boer, nota bene nog voordat de 8 mm, de amateurfilm bij uitstek, was verschenen! In nummer 3 van 10 september 1932 werd deze omwenteling op smalfilmgebied aangekondigd met de eerste afbeeldingen erbij.

Frankrijk wees de weg naar de speelfilm. In Nederland werd door de amateurs voornamelijk documentair gefilmd, naar voorbeeld van Joris Ivens, die met zijn experimentele documentaire film de weg gewezen had. Op dat tweede congres van de Internationale Federatie, dat in Amsterdam werd gehouden, kwamen de Fransen echter met zulk een bijzonder knappe speelfilm 'Weekend', van J. Le Mare en J. Valdes, dat Nederland opeens enthousiast werd voor de speelfilm.

Deze ene film heeft bijzonder grote invloed gehad op de Nederlandse amateurfilm. Wel zijn wij veel nuchterder dan de Fransen, minder romantischer, minder dramatisch, maar de speelfilm heeft het in Nederland in zijn eenvoudige vorm gewonnen. Met eer moet genoemd worden de naam van D. Knegt, secretaris van de Nederlandse Smalfilm Liga, hoge official bij Philips N.V., die met zeer goede connecties bij de pers, de jonge Smalfilm Liga een uitstekende publiciteit bezorgde. Aardig is het nog uit de historie te vermelden, dat de Nederlandse Smalfilm Liga wel de laatste amateurvereniging is geweest, die zich moest storen aan de orders van de bezetter. Ik herinner mij nog, omdat ik in die tijd tweede secretaris van het hoofdbestuur was, dat wij van een Haagse 'Dienststelle' zo omstreeks 1942 een brief kregen, waarin stond, dat men met stomme verbazing had gezien, dat wij er nog niet toe waren overgegaan Joodse leden uit onze rijen te verwijderen. Neen, dat hadden we niet gedaan. Natuurlijk niet. Toen dit dan verplicht werd, heeft de Nederlandse Smalfilm Liga zichzelf opgeheven, liever dan deze maatregel dan de Duitse bezetters te volgen. Na de bevrijding is zij als vrije vereniging weer opgericht, onder de naam NOVA, Nederlandse Organisatie van Amateur Smalfilmclubs, die dit jaar het grote congres onder leiding van J. Dekker, president van de, UNICA in Amsterdam heeft georganiseerd. D. B.

Uit ons oude archief drie foto's van het Congres 1932, van dezelfde Volendam-tocht, die ook dit nieuwe Congres 1964 heeft gemaakt. Links drie bestuursleden, L. Blok, Dick Boer, D. Knegt. Midden: Leo R. Krijn, de onvergetelijke voorzitter, madame Boyer en mevrouw Krijn. Rechts de Franse filmers, met in het midden, tweede van links, de jonge filmer Jean Valdes, die met Dick Boer de enige was, die zowel het Congres van 1932 als dat van 1964 meemaakte. Beider commentaar bij de ontmoeting: 'You haven't changed a bit!' Was het maar waar!